

XIII

KORUNK

FÜZI LÁSZLÓ

A FIKCIONÁLT LÉT, AVAGY – SIKER ÉS IRODALOM

FEJTŐ FERENC PÁRIZSI LEVELE

LÁNG ZSOLT

A SIKER BÁRKÁJA

FALUDY GYÖRGY

FORRADALOM HELYETT „AZ IDŐK TELJE”

NAGY MIHÁLY ZOLTÁN

WASS ALBERT NÉPBÍRÓSÁGI BŰNPERÉHEZ

TETTAMANTI BÉLA RAJZAI

IRODALOM

ÉS/VAGY

SIKER

IRODALOM

ÉS/VAGY

SIKER

IRODALOM

ÉS/VAGY

SIKER

IRODALOM

7

KÉTEZERÖT HARMADIK FOLYAM / JÚLIUS

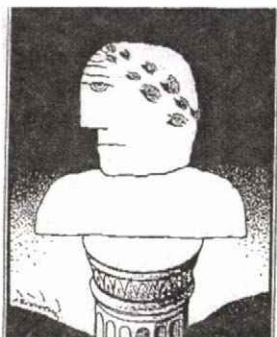
Lehet-e eszköze a sikernek az irodalom? Értékmérője-e az irodalomnak a siker? Mi tekinthető sikernek az irodalomban, az irodalmi életben? Mit jelentenek a díjak? Hogyan befolyásolja a könyveladást, illetve az olvasottságot egy olyan vállalkozás, mint legutóbb a Nagy Könyv program, amelyben több százezer szavazatot adtak le? Hol a szerepe ebben a televízióknak?

Régi és új kérdések, a mai médiavilágban egyre nehezebben megkerülhetők. A szerkesztő nap mint nap szembesül velük. A Korunk évi programjának összeállításakor nem volt még ugyan szó az angol mintára Magyarországon is elindított Nagy Könyv mozgalomról, ám olyan tények, mint például Wass Albert műveinek egyre növekvő népszerűsége, sürgették a kérdés felvetését a folyóiratban is. Írók, irodalomtörténészek, a pszichológia és a szociológia szakemberei járják körül ebben a lapszámunkban irodalom és/vagy siker tág problémakörét – és miközben a maguk véleményét mondják, reményeink szerint érdekes olvasnivalót is nyújtanak az olvasónak.

K. L.

KORUNK

FÓRUM • KULTÚRA • TUDOMÁNY

HARMADIK FOLYAM XVI/7. 2005. JÚLIUS

FÜZI LÁSZLÓ • A fikcionált lét, avagy – siker és irodalom	5
FEJTŐ FERENC • Levél Párizsból	10
POMOGÁTS BÉLA • Három magyar író	12
LÁNG GUSZTÁV • Wass Albert, a regényíró	18
DALOS GYÖRGY • Az erdélyi magyar irodalom a német nyelvterületen	26
KOVÁCS ANDRÁS FERENC • Búcsú az irodalomtól	29
ADY ENDRE • Búcsú Siker-asszonytól (vers)	30
LÁNG ZSOLT • A siker bárkája (próza)	33
BALÁZS IMRE JÓZSEF–KERESZTURY TIBOR • Mire jó egy irodalmi portál? (interjú)	36
FALUDY GYÖRGY • „Forradalom” helyett „az idők telje”	38

Pályakezdő kolozsvári költők

BETHLENDI ANDRÁS • Ítélet (vers)	46
SZALMA RÉKA • Mindegy, Háromszög, Déjà vu (versek)	47
GYULAI LEVENTE • A terrakota színű, Társkereső (versek)	49
KESZEG ANNA • Elkönyvelni és beharangozni a sikert	50
OSZTOVITS LEVENTE • Nagy múlt: nagy jövő (interjú; kérdezett: Zelei Miklós)	56
ELFRIEDE JELINEK • A gondolkodás járt útján (Bíró Annamária fordítása)	61
BOKA LÁSZLÓ • A „biztos” tizenkettő?!	65
VARGHA-JENŐ LÁSZLÓ • S-vitamin avagy a siker sikertörtéje	73
TAMÁS PÁL • Csontvázak, kagylóhéjak és szegycenkerülőési stratégiák	84

TOLL

KÁNTOR LAJOS • Trópusok, pálmák, dísznózsír (és a díjak)	90
DEMÉNY PÉTER • Szabédi László útja	91
SÁNTHA ATTILA • Siker és meztelenség	92
BORCSA JÁNOS • Vallomás a kritikáról	93
KESZEG ANNA • Paul Ricœur (1913–2005). Nekrológok	95

HISTÓRIA

W. KOVÁCS ANDRÁS • Kiegészítés a „Wass Albert-dosszié”-hoz	98
NAGY MIHÁLY ZOLTÁN • Adalékok Wass Albert népbíróvági bűnperéhez	102

MŰ ÉS VILÁGA

SZÁNTAI JÁNOS • A képfolyam, avagy a sztori fölöttébb szükséges voltáról (Filmszem)	109

KATEDRA

KOVÁCS ZOLTÁN • Hagyományos vagy korszerű a közoktatásban?	112
MUHI CSILLA • Foglalkozás vagy hivatás?	116

TÉKA

VIRGINÁS ANDREA • Gyilkos siker (*Ingajárat*) 120
 FODOR SÁNDOR • Egy kiváló regényről 122
 ZÓLYA ANDREA CSILLA • Kritika? Határok? Siker? 124
 TÓTH ZSOMBOR • Árva Bethlen Kata – a makrancos hölgy (?) 128
 DEMÉNY PÉTER • Egy rajongó munkája 132
 Olvasószolgálat 134

TALLÓ

RIGÁN LÓRÁND • Kis román pornográfia 135
 K. E. • Márai Pannoniája 136
 N. E. • Csiki László, a „sanyarú kedélyű” kisváros szülötte 136

KÉP

TETTAMANTI BÉLA

Alapítási év 1926

Főszerkesztő
 KÁNTOR LAJOS

Szerkesztőtanács CSIKI LÁSZLÓ (Budapest), EGYED PÉTER, GYÍMESI ÉVA, HAJDÚ FARKAS-ZOLTÁN (Heidelberg), JAKABFFY TAMÁS, KELEMEN HUNOR, KOVALSZKI PÉTER (Detroit), LÁSZLÓFFY ALADÁR, SZILÁGYI SÁNDOR, VARGHA JENŐ-LÁSZLÓ, VETÉSI LÁSZLÓ, ZELEI MIKLÓS (Budapest)

A szerkesztőség tagjai BALÁZS IMRE JÓZSEF (irodalom), CSEKE PÉTER (szociográfia), HEIM ANDRÁS (műszaki szerkesztő), HORVÁTH ANDOR (főszerkesztő-helyettes), KOVÁCS KISS GYÖNGY (történelm; szerkesztőségi főtitkár), PETI LEHEL (néprajz), RIGÁN LÓRÁND (filozófia)

MÁRTON LEVENTE ATTILA
 (gazdasági vezető)

Titkárság BALÁZS JÚLIA, SASS GYÖNGYI, SÓLYOM ANNAMÁRIA

Állandó munkatársak: ILIA MIHÁLY (a Tájéoló szerkesztője); SZÁNTAI JÁNOS (film); DAMOKOS CSABA (grafikai arculat)

Kiadja a Korunk Baráti Társaság, a megjelenéshez támogatást nyújt a Művelődésügyi Minisztérium, a Communitas Alapítvány, a budapesti Illyés Alapítvány, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram, a Szabad Sajtó Alapítvány.

A bukaresti Oktatási és Kutatási Minisztérium Országos Akkreditációs Tanácsa (CNCSIS) által tudományosnak minősített folyóirat.

Szerkesztőség: Kolozsvár, Iașilor (Nagy-Szamos) utca 14. Tel./fax: 0264/432154; ISSN: 1222-8338; Postacím: 400146 Cluj, c.p. 273, Románia; Internet: www.korunk.org; E-mail: korunk@internet.ro; korunk@korunk.org; Fényszedés: KOMPRESS Kft. Kolozsvár, Gen. Eremia Grigorescu (Rákóczi út) 52; Nyomda: ALUTUS, Csíkszereda, Hargita út 180/A. Tel./fax: 0266/372407. A KORUNK magyarországi terjesztését az Apáczai Sajtóhíd Alapítvány végzi (1088. Budapest, Krúdy Gyula u. 3. Tel.: 266-65-85). A lap megrendelhető a következő fax-számon: 0036-1 235-07-39.

W. Kovács András

Kiegészítés

a „Wass Albert-dosszié”-hoz

Wass Albert (1908–1998) ma az egyik legolvasottabb magyar író, ismertségéhez azonban a körülötte folyó éles politikai viták is jelentős mértékben hozzájárultak. Mint ismeretes, Válaszúton született, a kolozsvári református kollégiumban, majd a debreceni Gazdasági Akadémián (1928–1931) és Németországban tanult, 1932-ben pedig visszatért Romániába. Korán elkezdett írni (*Debreceni Újság, Budapesti Hírlap, Ellenzék*), majd verseskötetei jelentek meg, de igazán ismertté nagy sikerű regényei tették (*Farkasverem, A funtineli boszorkány* stb.). 1944-ben a Nyugatra vonuló magyar csapattestekkel Németországba menekült, néhány évig ott élt, majd 1951-ben kivándorolt az Egyesült Államokba. Az író 1946 márciusában – tehát 1944-es távozása után közel két évvel – a kolozsvári Népbíróóság halálra ítélte, egy olyan per keretében, melynek jogi értelemben vett szabályosságát a közvélemény és a magyar történészek máig megkérdőjelezzik. Az akkor megfogalmazott vád szerint Wass Albert felbujtója volt azoknak az Észak-Erdélybe bevonuló magyar katonáknak, akik 1940 szeptemberében Cegén négy, Omboztelekén pedig 11 embert végeztek ki. Ezen tragikus események – főleg az író állítólagos szerepe miatt – ma is élénken foglalkoztatják a magyar és román közvéleményt. Megjegyzendő, hogy az Amerikai Egyesült Államok hatóságai, mivel Wass Albert bűnösségét – tehát a felbujtás tényét – nem látták bizonyítottnak, végig megtagadták kiadatását Romániának. Mindazonáltal a mai román hatóságok bűnösnek tekintik őt.

A pernek és Wass Albert személyének megítélése ma igencsak eltérő a magyar és

román publicisztikában és a meglepően kevés szakirodalmi elemzésben. Noha az 1946-os per vádirata és az ítélet már nyomtatásban is tanulmányozható, 1940-es, tehát az ügy értékelésében fontosnak mutakozó egykorú források eddig hiányoztak.¹ Az itt közölt irat a Cegén történeteknek vélhetőleg egyik legfontosabb egykorú forrása. Elemzését az ügyre vonatkozó, remélhetőleg a továbbiakban még előkerülő más iratok figyelembevételével kell majd elvégezni. Feltehetően a tévedés veszélye nélkül annyi már most elmondható, hogy az irat, noha Wass Albertet nevezi meg feljelentőnek, nem tartalmazza annak említését, hogy az írónak a négy ember kivégzésében szerepe lett volna.

Az itt közölt irat igen gyarló helyesírása olykor többféle megfejtést is lehetővé tesz, ezért a hibás megfogalmazásaira, egyes szóalakjaira – a 20. századi iratok kiadására vonatkozó legutolsó szabályzat ajánlásaitól² eltérően – jegyzetben hívtam fel a figyelmet. Az egyes szavak helytelen írásmódját megjegyzés nélkül javítottam (*G. kath.* helyett *g. kat.-ot*, *Grof* helyett *grófot*, *földmives* helyett *földmívest*, *szitotta* helyett *szitottát* írtam stb.). A központozást értelem szerint használtam, a szavak egybe- és különírását, a kis- és nagybetűk használatát a mai helyesírás gyakorlatahoz igazítottam. Az értelemszerű kiegészítéseket szögletes zárójelbe tettem.

A függelékben közölt irat ismeretlen maradt a magyar kutatás előtt, noha román fordítását már korábban közzétették az interneten.³ Előkeresésében Lechintan Vasile, a kolozsvári Állami Levéltár munkatársa volt segítségemre.

Függelék

M. kir. kolozsvári 2. csendőrcsoport.
27. szám,
bűn. 1940.

Czegei⁴ őrs.

Másolat:

Marzsinyán Péter és társa vasszentgothárdi⁵
lakosok internálását kéri

A kir. járási katonai parancsnokságnak

Kékes⁶

Czege, 1940. október 5.

Az eljárás alapja:

Az őrs járőrének 1940. október 4-én Vasszentgothárd községben nyert értesülése.

Tanúk:

1. Gróf Wass Albert, szül. 1908. január 8-án ref. nős, földbirtokos vasszentgothárdi lakos, érdektelen, előadta, hogy Marzsinyán Péter szül. 1890. május 26-án Vasszentgothárdon, g. kat., nős, földműves, atyja: Arszentya, anyja: Pap Mária vasszentgothárdi lakos, a román uralom ideje alatt magyarellenes és nagy Vasgárda⁷ meggyőződése folytán a románok javára és a magyar kisebbség kárára az elégedetlenséget szította. A bécsi döntés hírére a birtokának hátrahagyása mellett Vasszentgothárdról [egy] román megszállás alatt tartott határmenti községbe menekült. Dr. Marzsinyán János ügyvéd,⁸ vasgárdista szervező és vezető [az ő] értelmi és erkölcsi támogatója volt. Noha Vasszentgothárdon a Vasgárda⁹ helyi szervezete hivatalosan megalakulva nem volt, nevezettek mégis a Magyarországra káros gyűlöletet szították és a magyar eszme elnyomói voltak.

Marzsinyán Péter és Marzsinyán Mária, szül.¹⁰ 1919. december 13-án Vasszentgothárdon, g. kat., hajadon, háztartásbeli, apja: Péter, anyja: Puskás Irén, vasszentgothárdi lakosok súlyos és káros esete még a következő volt.

1939. év nyarán, július havában [a Wass család] Vasszentgothárdon levő kastélyának dombos és díszbokros udvarán, nappal, a magyar szellem fejlesztése, ébrentartása és

az erdélyi magyar írók¹¹ időszerű kérdéseinek megbeszélése érdekében titkolt megbeszélés címén 16 fős értekezletet tartottak. A román értelemben titkos értekezleten jelen voltak:

1. Kiss Jenő¹² író és lapszerkesztő, kolozsvári
2. Flórián Tibor¹³ író és lapszerkesztő, szamosújvári
3. Varró Dezső¹⁴ író és lapszerkesztő, dési
4. Venczel József¹⁵ író és lapszerkesztő, kolozsvári
5. Nagy István¹⁶ író és lapszerkesztő, kolozsvári
6. Blomberg Mária bárónő,¹⁷ czegei
7. Abafáy Gusztáv író és lapszerkesztő,¹⁸ budapesti lakosok és még magyarokhoz vissza nem tért magyar kiválóságok.¹⁹

A kellő elővigyázattal tartott értekezletükön elhangzott, magyar értelemben hasznos beszédüket Marzsinyán [sic!] Péter utasítására leánya, Marzsinyán Mária, [továbbá] Mihály Eszter és Mihály Rozália, volt vasszentgothárdi lakosok lehallgatták oly módon, hogy a kastély bokros és dombos részén közelükbe férkőztek. Közben a czegei román csendőrörsön jelentést tettek és csak [a] véletlenül múlt,²⁰ hogy a román csendőrök elől Abafáy Gusztáv magyar kiküldöttet megszöketteti és az életnek megmenteni tudták [!]. Őket,²¹ mivel román alattvalók vol-

tak, nem fogták el, csupán kémkedés és titkos összejövetel, népgyűlés címén kerültek a román kolozsvári VI hadtestparancsnokság ügyészségére,²² hol 6 hónapig²³ is folyt ügyükben [a kivizsgálás]. Az említett események [miatt] részben „igen”, túlsúlyban azonban hamis, koholt tanúvallomások alapján őket vád alatt tartották.

Azt, hogy ítélet nélkül ügyüket keresztül tudták vinni, annak köszönhető, ²⁴ hogy kiváló védői szerepük volt, és sok alkalom volt az anyagi előnynek.

Előadta még,²⁵ hogy Marzsinyián Péter 1940. szeptember 9-én [a] Vasszentgothárdon átvonulóban volt román csapatokat gazdasági udvarára kalauzolta, és több román tiszt és katona őt és családját, valamint alkalmazottait töltött fegyverekkel agyonlőni akarták, és a falnak állították. Ily módon megtöltötték, hogy az istállóba hatolt román katonákat akadályozzák abban, hogy 11 darab lovát és 13 darab ökrét engedélye nélkül elhajtsák. Az elhajtott elrabolt állatainak értéke 350 000 leu volt és ezenfelül lakását is

feldúlták, mely idő alatt Murzsinyián Péter őt és családját gúnyosan nevette és súlyosan sértegette.

Azt, hogy nem lett agyonlőve, engedelmes és nyugodt magatartásának köszönhető.²⁶

A románok után Vasszentgothárdra beérkezett magyar összekötő honvédtiszt uraknak az esetet jelentette, akik a románok után hajtottak és mintegy 50 kilométer távolságról,²⁷ már román területről 9 darab lovát és 6 darab ökrét visszahozták, visszahajtották.

Előadta, hogy Vasszentgothárd község túlnyomó részben román érzelmű és a magyarság eszméjét egyedül ő és családja vitte és hirdette, amint azt sok áldozattal²⁸ és kockázattal tehetette. A magyarság ellen a jelenleg visszamaradt Marzsinyián Péter és annak nevelt leánya, Marzsinyián Mária²⁹ dolgozott, akik a román csendőrséggel és más hatóságokkal összeköttetésben állottak. Szerepük és munkájuk a mai állam érdekeire is káros, mert meggyőződéses román érzelmük nem kété.

Megjegyzés:

Az örs járőre Marzsinyán Péter, Marosán Mária, Mihály Eszter, Mihály Rozália, Moldován József és Katz János vasszentgothárdi lakosokat kgy-ságuk [kémgyanúságuk?] és vasgárdista³⁰ szerepük miatt 1940. szeptember 21-én Vasszentgothárdon elfogta és írásbeli jelentéssel a m. kir. 11. honvéd gyalogezred “K” szervének Czegen átadta. Nevezettek közül Marzsinyán Péter és Marosán Mária aznap szabadrólra került, míg a többi, midőn honvéd járőr kíséretében voltak, Czege község határában szökést kíséreltek meg, nem álltak meg és lőfegyverhasználat folytán életüket veszítették.

Nevezettek hulláját a honvédség a lőfegyverhasználat helyén elföldeltette.

Marzsinyán Pétert³¹ és Marosán Máriaét kérem magyarellenességük miatt internáltatni,³² mert azok szabadon hagyása az állam érdekeire és a közrendre káros.

Nyomozta:

Polgár István tiszthelyettes jv. és Vucsák Sándor próbacsendőr.

Bizalmi egyének:

Bakos Pál gazdasági intéző és Tarpay Miklós kp. határvadász vasszentgothárdi lakosok.

Polgár s. k. thts.

A másolat hitelül:

Kolozsvár, 1941. május 24.

[Az irat alján két bélyegző, az elsőnek a felirata: Magyar királyi 9. csendőr nyomozó alosztály parancsnokság Kolozsvár. – A 2. bélyegző felirata: a hivat. levő nyom. ao. pk.-a helyett: olvashatatlan aláírás]

Az irat jelzete: Állami Levéltár, Kolozsvár (Direcția Județeană ale Arhivelor Naționale, Filiala Cluj), Kolozs vármegye levéltára (Fond Prefectura județului Cluj), 1067/1940. sz. iratcsomó (dosar nr. 1067/1940), 27/1940. sz. irat.

JEGYZETEK

1. Az 1946-os peranyag közlése: Szakács István Péter: A vádlott neve Wass Albert (dokumentumok a Wass Albert-dossziéból). Pro memoria Székelyudvarhely, 2002. – A témával kapcsolatos más fontosabb cikkek, tanulmányok: Nagy Mihály Zoltán: Wass Albert háborús bűnpere. In: PoLisz. A Kráter Műhely Egyesület irodalmi és kulturális lapja, 78. (2004. aug.–szept.). Melléklet, 1–7.; Vekov Károly: Tények és dokumentumok egy koncepció per kapcsán. In: Raffay Ernő–Takaró Mihály–Vekov Károly: A gróf emigrált, az író itthon maradt. Wass Albert igazsága. Balázs Ildikó és Lukács Éva tanulmányával. Bp., 2004. 149–182.; Vekov Károly: Wass Albert „bűne”. In: Emlékkönyv Csetri Elek születésének nyolcvanadik évfordulójára. Kolozsvár, 2004. 525–534. – Ezen magyar nyelvű tanulmányoktól gyökeresen eltérő álláspontot fogalmaz meg Bodea, Gheorghe I.–Suciu, Vasile T.–Pușcaș, Ilie I.: Administrația militară horthystă în nord-vestul României. Septembrie–Noiembrie 1940. Cluj–Napoca, 1988. 413–431, illetve Lechința, Vasile: Procesul criminalilor de război de la Ip, Treznea, Hueidin, Mureșeni de Câmpie și din alte localități sălăjene. In: Acta Musei Porolissensis 17 (1993). 271–306. Ez utóbbi cikk tartalmazza az 1946-os peranyag román eredetijének a közlését is.

2. „A szöveg kritikai megmunkálásához tartozik a forráskiadvány kéziratának leadása időpontjában hatályos akadémiai helyesírási szabályzat előírásainak érvényesítése a közlésre szánt szövegekben. A mai helyesírás alkalmazását indokolt a szerkesztői tájékoztatóban jelezni. A közreadó a helyesírási átigazítás során az egyes szavak régies írásmódját tegye át ma használatos formába, javítsa ki, ill. pótolja a központosítási fogyatékoságokat, a mai gyakorlat szerint alkalmazza a kis- és nagybetűket, a keltezésben szintén igazodjék a mai eljárási módhoz, a helyesírási hibákat, betűcseréket javítsa ki, a nyilvánvalóan elnézésből megismételt szavakat iktassa ki, ezekhez az igazításokhoz nem szükséges jegyzetet fűzni. [...] Az értelmetlen, többértelmű mondatokat, szintagmákat, tévesen használt idegen szavakat a közreadó nem módosíthatja, nem igazíthatja ki, hanem az ilyen szöveghelyek után a [sic!] jelzést kell alkalmazni.” Lásd Sipos Péter: A XX. századi forráskiadás problémái és ajánlás a forráskiadás szabályzatára. In: Fons 7 (2000), 171–184. – A szövegben előforduló rövidítések: ao. = alosztály; g. kat. = görög katolikus; hivat. levő = hivatalban levő; jv. = járőrvezető; m. kir. = magyar királyi; kp. = karpaszományos; pk. = parancsnok; s. k. = saját kezűleg; th. = tiszthelyettes.

3. http://www.geocities.com/rsorban/procesul_unei_epoci.htm (2005. március 30-ai állapot).

4. Cegei. – Cege (egykor Doboka, majd Szolnok-Doboka vármegye), románul Țaga (Kolozs m).

5. Helyesen: vasasszentgothárdi. – Vasasszentgothárd megye vagy Szentgothárd (egykor Doboka, majd Szolnok-Doboka vármegye), románul Sântejude (Kolozs megye).

6. Kékes (egykor Doboka, majd Szolnok-Doboka vármegye), románul Chiochiș (Beszterce-Naszód megye).

7. Helyesen: vasgárdista.

8. Az iratban és következik.

9. Az iratban: vasgárdista.

10. Az iratban: szült.

11. Az iratban írói következik.

12. Kiss Jenő (1912–1996), költő műfordító, az Erdélyi Helikon szerkesztője. Lásd: Romániai Magyar Irodalmi Lexikon I–IV. Buk.–Kvár, 2002. (a továbbiakban RML), III 52–56.

13. Flórián Tibor (1908–1986), költő, műfordító. 1949-ben emigrált Amerikába (RML I. 596).

14. Varró Dezső, költő, a Szamosvidék c. Désen megjelenő folyóirat és az ugyanott kiadott Vármegyei Közélet c. hetilap munkatársa (Kuszálík Péter: Erdélyi hírlapok és folyóiratok 1940–1989. Bp., 1996. 163, 185).

15. Venczel József (1913–1972), szociológus, a Hitel (1936–44) szerkesztője (Kuszálík: i. m. 103; Új magyar irodalmi lexikon. III.2. Bp., 2000. 2409–2410).

16. Nagy István (1904–1977), baloldali író (RML IV 41–45).

17. Blomberg Mária, valószínűleg elírás Blomberg Carla (1907–1983) helyett, aki Czegői Carla írói nevet használta (RML I. 245).

18. Abafáy Gusztáv (1901–1995), publicista, irodalomtörténész (RML I. 13).

19. Az iratban: kiválóságai

20. Az iratban: mullott

21. Azaz a csoport többi tagját.

22. Az iratban: ügyészére.

23. Az iratban: hónapok.

24. Ti. a kivizsgáltak.

25. A tanú, azaz Wass Albert.

26. Az iratban: köszönhették.

27. Az iratban e szó helyett útról olvasható.

28. Az iratban: áldozat.

29. Helyesen Marosán (= Mureșan) Mária, Marzsinyán (=Mărginean) Péter fogadott leánya.

30. Az iratban: vasgárda.

31. Az iratban: Péter.

32. Az iratban: internálásukat elrendelni.

Számunk szerzői

- Balázs Imre József (1976) – irodalomkritikus, PhD, szerkesztő, egyetemi adjunktus, BBTE, Kolozsvár
- Bethlendi András (1989) – diák, Kolozsvár
- Boka László (1974) – irodalomtörténész, Budapest
- Borcsa János (1953) – tanár, szerkesztő, irodalomkritikus, Kézdivásárhely
- Dalos György (1943) – író, Berlin
- Demény Péter (1972) – író, szerkesztő, Kolozsvár
- Faludy György (1910) – költő, Budapest
- Fejtő Ferenc (1909) – író, történész, Párizs
- Fodor Sándor (1927) – író, ny. szerkesztő, Kolozsvár
- Füzi László (1955) – irodalomtörténész, főszerkesztő, Kecskemét
- Gyulai Levente (1982) – egyetemi hallgató, BBTE, Kolozsvár
- Jelinek, Elfriede (1946) – író
- Kántor Lajos (1937) – irodalomtörténész, az MTA doktora, főszerkesztő, Kolozsvár
- Keresztury Tibor (1962) – irodalomkritikus, szerkesztő, Budapest
- Keszeg Anna (1981) – egyetemi hallgató, Kolozsvár – Párizs
- Kovács András Ferenc (1959) – író, költő, szerkesztő, Marosvásárhely
- Kovács Zoltán (1949) – oktatástechnológus, PhD, egyetemi adjunktus, a BBTE Tanárképző Főosztályának igazgató-helyettese
- Láng Gusztáv (1936) – irodalomtörténész, főiskolai tanár, Szombathely
- Láng Zsolt (1958) – író, szerkesztő, Marosvásárhely
- Muhi Csilla – tanár
- Nagy Mihály Zoltán (1974) – tudományos kutató, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár
- Pomogáts Béla (1934) – irodalomtörténész, az MTA doktora, Budapest
- Rigán Lőránd (1980) – szerkesztő, doktorandus, BBTE, Kolozsvár
- Sántha Attila (1968) – költő, szerkesztő, Kolozsvár
- Szalma Réka (1988) – diák, Kolozsvár
- Szántai János (1969) – költő, szerkesztő, Kolozsvár
- Tamás Pál (1948) – szociológus, Budapest
- Tettamanti Béla (1946) – grafikus, Budapest
- Vargha Jenő-László (1954) – pszichológus, Kolozsvár
- Virginás Andrea (1976) – doktorandus, szerkesztő, Kolozsvár
- W. Kovács András (1975) – tudományos munkatárs, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár
- Zelei Miklós (1948) – író, Budapest
- Zólya Andrea Csilla (1978) – doktorandus, BBTE, Kolozsvár

LETTER FROM PARIS

FEJTO FERENC

SCRISOARE DIN PARIS

INTERVIEW

FALLDY GYÖRGY
BALAZS IMRE JOZSEF

CONVORBIRE

THE TRIAL
OF
WASS ALBERT

NAGY MIHÁLY ZOLTÁN

DOCUMENTE DIN
PROCESUL
LUI WASS ALBERT

INTERVIEW WITH THE
DIRECTOR OF THE
"EUROPA"
PUBLISHING HOUSE

OSZTOVITS LEVENTE
ZELEI MIKLÓS

INTERVIU CU
DIRECTORUL
EDITURII
"EUROPA"

ON THE WAY OF THOUGHT ELFRIEDE JELINEK

PE CĂRĂRILE GÎNDIRII

THE PSYCHOLOGY
OF SUCCESS

VARGHA JENŐ-LÁSZLÓ

DESPRE PSIHIOLOGIA
SUCCESULUI

SUCCESS AND FAILURE

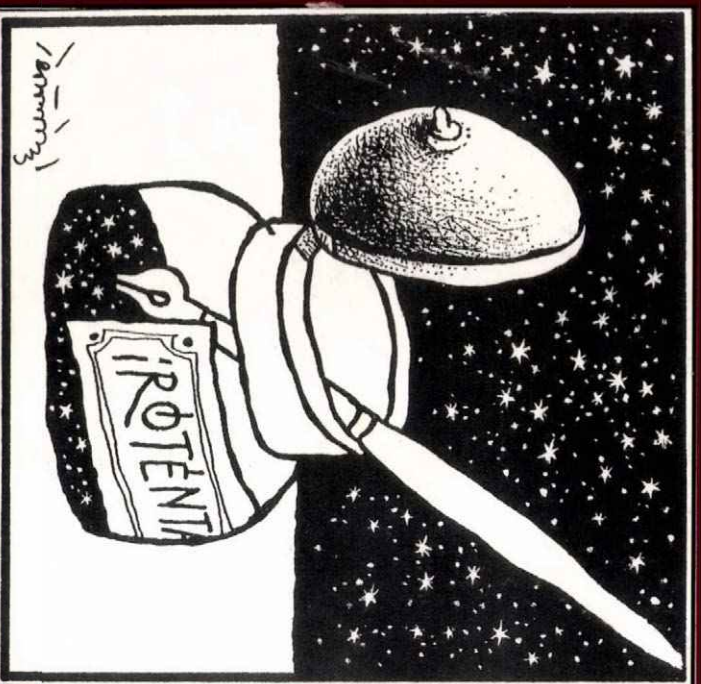
TAMÁS PÁL

SUCCES ȘI EȘEC

DRAWINGS

TETTAMANTI BÉLA

DESENE

ISSN 1222-8338

9 771 222 833 004

LITERATURE
AND/OR SUCCESS

LITERATURA
ȘI/SAU SUCCES

Arta: 40000 lei / 4 új lei